

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege privind securitatea aeronautică

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de act normativ este elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) în comun cu Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege elaborat asigură realizarea a acțiunii normative nr. 193 din Anexa A, Capitolul 14 Politica de transport, Cluster 4: Agenda verde și conectivitatea sustenabilă din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. La fel și a prevederilor:

- **Anexei 17** „Securitatea aeronautică” la Convenția privind aviația civilă internațională și a altor tratate și acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte;
- **Art. 15** „Securitatea aviației”, **alin. (3) și alin. (5)** din Acordul privind Spațiul Aerian Comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre din 26 iunie 2012;
- **Art. 6 alin. (2) și alin. (3) lit. a)** din Codul aerian al Republicii Moldova (publicat în Monitorul Oficial nr.95-104/189 din 23.03.2018).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Securitatea aeronautică se referă la ansamblul măsurilor și procedurilor care trebuie implementate pentru asigurarea protecției aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită.

Autoritățile internaționale angajate în stabilirea standardelor și practicilor în aviația civilă, cum ar fi Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI), Conferința Europeană de Aviație Civilă (ECAC) reiterează continuu despre complexitatea domeniului respectiv, care implică nu doar axarea pe protecția fizică a aeronavelor și aeroporturilor, ci și pe protecția cibernetică și gestionarea riscurilor emergente într-un context internațional, astfel integrând și protecția sistemelor de navigație, de control al zborului și a altor platforme sensibile.

Decizia privind elaborarea unei legi în redacție nouă a fost condiționată de mai mulți factori. Respectiv, reglementarea unor aspecte noi în ceea ce privește securitatea cibernetică a sistemelor informaționale critice, a sistemelor de navigație aeriană, eliminarea prevederilor care în timp nu mai produc efecte juridice, excluderea reglementării excesive, unificarea reglementărilor în raport cu ajustările efectuate cadrului normativ conexe domeniului, necesitatea ajustării la cerințele de tehnică legislativă conforme rigorilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative etc., ceea ce constituie mai mult de 30 de % din volumul modificărilor, impune elaborarea actului normativ în redacție nouă.

Nu în ultimul rând, menționăm că în perioada 05.09.2023 – 15.09.2023 întreg sistemul național de securitate aeronautică a fost supus unui audit din partea OACI USAP CMA, în cadrul căruia domeniul a fost evaluat multilateral inclusiv și sub aspect de reglementare. Conform Raportului final prezentat de OACI, au fost identificate un șir de prevederi confuzii, contradictorii sau lipsa în totalitate a unor reglementări etc., fiind catalogate ca „Diferențe majore” și /sau „Deficiențe” în raport cu standardele și practicile stabilite la nivel internațional fiind obligatorii și similare pentru toate Statele semnatare, și înaintate măsuri concrete pentru remedierea acestora în cel mai scurt timp posibil.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În esență, principalele prevederi ale proiectului instituie raporturi juridice pentru următoarele aspecte:

- a) dispoziții generale prin care se determină obiectul de reglementare, sfera de aplicare, definește noțiunile de bază;
- b) stabilește responsabilitățile autoritățile competente cu atribuții în securitatea aeronautică și mecanismul de interacțiune a acestora; instituie Comitetul Național de Securitate, Comisiile aeroportuare de securitate aeronautică și Grupul consultativ al părților interesate și rolul acestora;

- c) detaliază conținutul și structura Programului național de securitate aeronautică, Programul național al calității, Programului național de instruire și certificare, Programele de securitate ale operatorului aeroportuar, transportatorului aerian, al operatorului și a unei entități aeronautice;
- d) instituie măsurile preventive de securitate pentru securitatea aeroportuară, securitatea aeronavelor, securitatea sistemelor de navigație aeriană, securitatea cibernetică în domeniul securității aeronautice, pasageri și bagajele de mână, mărfuri și poșta, proviziile de bord/aeroport;
- e) stabilește cerințe specifice pentru echipamentele de securitate folosite pentru controlul de securitate, controlul accesului și pentru aplicarea altor măsuri de securitate. De asemenea stabilește cerințe pentru operarea și întreținerea tehnică a acestora;
- f) reglementează aspecte privind recrutarea și instruirea personalului care activează în domeniul securității aeronautice;
- g) determină acțiunile de răspuns la actele de intervenție ilicită;
- h) etc.

Proiectul legii privind securitatea aeronautică vine să substituie integral Legea privind securitatea aeronautică nr. 192/2019, care va fi abrogată odată cu adoptarea și intrarea în vigoare a proiectului, precum și să instituie cadrul normativ general în domeniul securității aviației civile prin stabilirea normelor de bază pentru protecția aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită care pun în pericol securitatea aviației civile.

Necesitatea elaborării unui act legislativ nou se datorează operării multiplelor modificări și completări în mai multe părți ale Legii nr. 192/2007 pentru asigurarea implementării Anexei 17 „Securitatea aeronautică” la Convenția privind aviația civilă internațională și a altor tratate și acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte, în ceea ce privește aspectele de securitate aeronautică, precum și realizării obligațiilor de transpunere a actelor UE menționate, asumate prin Acordul privind Spațiul Aerian Comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre din 26 iunie 2012 (în continuare ASAC).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu există opțiuni alternative

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul aduce un impact semnificativ pentru a asigura o gestionare eficientă a măsurilor de securitate în domeniul aviației civile, contribuind la siguranța sectorului aeronautic.

În special autoritățile de supraveghere, control și forțele de ordine — trebuie să adapteze procedurile pentru a răspunde noilor cerințe, ceea ce duce la:

- Standardizare mai riguroasă a controalelor de securitate
- Riscuri reduse de incidente sau atacuri asupra infrastructurii aeriene
- Creșterea gradului de încredere a publicului și a partenerilor internaționali.

Un impact ar fi formarea și recalificarea profesională pentru personalul public implicat în securitate cât și investiții în echipamente moderne de screening și supraveghere.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Nu are impact financiar.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat este cauzat de modul în care companiile din domeniul aviației și al serviciilor conexe gestionează securitatea în traficul aerian.

Și anume, recalificarea personalului de securitate, asigurarea certificării conforme standardelor internaționale și adaptarea culturii organizaționale la cerințe sporite de securitate, astfel va asigura consolidarea credibilității, facilitarea cooperării internaționale, creșterea încrederii pasagerilor, stabilitatea operațională și reducerea riscului reputațional.

4.4. Impactul social

Impactul social al acestui proiect este pozitiv, fiind determinat de creșterea încrederii în siguranța transporturilor aeriene și responsabilizarea societății în gestionarea riscurilor ce pot apărea, preocupări legate de intimitate și libertăți personale, în special în contextul măsurilor stricte de securitate, precum și asigurarea securității în transportul aerian.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

În procesul de implementare și executare a proiectului de act normativ prelucrarea datelor cu caracter personal se va face strict prin asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal conform Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În unele cazuri, măsurile de securitate avansate pot fi percepute de anumite segmente ale societății ca o formă de supraveghere excesivă, ceea ce poate genera dezbatere legate de intimitate și libertăți civile, dar procedurile efectuate se vor face strict conform cadrului normativ în scopul asigurării securității și siguranței aeronautice.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu are impact asupra echității și egalității de gen

4.5. Impactul asupra mediului

Nu are impact asupra mediului

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu sunt.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul național constituie reglementări armonizate ale cadrului normativ european și transpune următoarele Regulamente comunitare:

- Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2008 privind norme comune în domeniul securității aviației civile și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2320/2002 (Text cu relevanță pentru SEE), CELEX: 32008R0300, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 97 din 9 aprilie 2008, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) nr. 18/2010 al Comisiei din 8 ianuarie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește specificațiile pentru programele naționale de control al calității în domeniul securității aeronautice;

- Regulamentul (CE) nr. 272/2009 al Comisiei din 2 aprilie 2009 de completare a standardelor de bază comune în domeniul securității aeronautice prevăzute în anexă la Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, CELEX: 32009R0272, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 091 din 3 aprilie 2009, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) nr. 245/2013 al Comisiei din 19 martie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 272/2009 în ceea ce privește controlul de securitate al lichidelor, aerosolilor și gelurilor în aeroporturile din UE Text cu relevanță pentru SEE;

- Regulamentul (UE) nr. 1254/2009 al Comisiei din 18 decembrie 2009 de stabilire a criteriilor care să permită statelor membre să deroge de la standardele de bază comune privind securitatea aviației civile și să adopte măsuri de securitate alternative, CELEX: 32009R1254, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 338 din 19 decembrie 2009, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2016/2096 al Comisiei din 30 noiembrie 2016 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1254/2009 în ceea ce privește anumite criterii care să permită statelor membre să deroge de la standardele de bază comune privind securitatea aviației civile și să adopte măsuri de securitate alternative (Text cu relevanță pentru SEE).

În acest sens au fost elaborate și completate 3 Tabele de concordanță corespunzător rigorilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și a Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

a) obiectivele actului juridic al UE:

- Regulamentul (CE) nr. 300/2008 instituie norme și standarde de bază comune în materie de securitate aeronautică și de proceduri de monitorizare a punerii în aplicare a acestora;

- Regulamentul (CE) nr. 272/2009 prevede măsuri generale care completează standardele de bază comune prevăzute în anexa la Regulamentul (CE) nr. 300/2008;

- Regulamentul (UE) nr. 1254/2009 stabilește criteriile care permit anumite derogări de la standardele de bază comune privind securitatea aviației civile.

b) gradul de transpunere a actului juridic al UE, precizându-se dacă transpunerea este totală, parțială sau selectivă:

Proiectul național asigură **transpunerea totală** ale actelor UE.

c) argumentarea introducerii unor reglementări care nu sunt prevăzute expres în actul juridic al UE și/sau care depășesc cerințele minime stabilite de acesta:

-

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Legea nr. 192/2019 privind securitatea aeronautică a constituit temei legal pentru crearea cadrului normativ conex. Astfel, în baza legii respective au fost elaborate și adoptate următoarele acte normative:

- Hotărârea Guvernului nr. 124/2021 cu privire la aprobarea Programului național de securitate, modificat ultima oară prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2023;
- Ordin MIDR Nr. 142/2021 cu privire la aprobarea Programului național de instruire și certificare a personalului în domeniul securității aviației civile (PNICSA), în proces de elaborare a unei noi ediții;
- Ordin MIDR Nr. 173/2021 cu privire la aprobarea Programului Național de Control al Calității în domeniul Aviației Civile (PNCCSA), în proces de elaborare a unei noi ediții;
- acte normative departamentale elaborate de către Autoritatea Aeronautică Civilă (Proceduri și instrucțiuni aeronautice civile, Cerințe tehnice, Materiale de îndrumare, Mijloace acceptabile de punere în conformitate, Directive operaționale, Circulare, Metodologii, etc.)

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului a fost plasat la data de 09.12.2024, pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (compartimentul „Transparența”, directoriul „Transparență decizională/Anunțuri de inițiere a politicilor”), pe portalul guvernamental particip.gov.md, la adresa - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13643.

Proiectul va fi consultat și avizat cu părțile interesate și implicate în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 privind actele normative. Astfel, în cadrul procesului de consultare/avizare, următoarele instituții sunt vizate:

Avizare:

- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Apărării;
- Serviciul de Informații și Securitate;
- Serviciul de Protecție și Pază de Stat;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (inclusiv Agenția pentru Securitatea Cibernetică);
- Agenția Proprietății Publice
- Autoritatea Aeronautică Civilă;
- Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”;
- Centrul de Armonizare a Legislației.

Informația privind rezultatele avizării va fi inclusă în sinteză după recepționarea avizelor respective.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus prezentării către autoritățile publice responsabile pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE și ulterior expertizei anticorupție și a expertizei juridice, conform art. 34 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Concluziile expertizelor vor fi incluse în nota de fundamentare la proiectul actului normativ. Astfel, în cadrul procesului de elaborare a proiectului sunt incluse următoarele constatări:

a) Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind prezentată expertiza Centrului de Armonizare a Legislației. Urmare recepționării expertizei de compatibilitate cu legislația UE, Tabelul de compatibilitate va fi ajustat, iar concluziile vor fi reflectate în Sinteza proiectului.

b) Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi remis spre expertizare Centrului Național Anticorupție în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului anticorupție.

c) Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi remis spre expertizare Ministerului Justiției conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului de expertiză juridică.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

-

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Guvernul, autoritățile competente și în special Autoritatea Aeronautică Civilă în calitate de autoritate administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile urmează să efectueze o evaluare a cadrului normativ special în vederea identificării normelor juridice incidente care pot fi supuse modificării. În cazul identificării unor astfel de norme, în termen de 12 luni de la data publicării legii se vor propune modificările corespunzătoare.

Viceprim-ministru, ministru

Vladimir BOLEA